

Gøtudanskt ella føroyskt!

So hendi tað eina ferð aftur. Ein føroyskur yrkjari vann enn eina ferð frama millum mæstastu yrkjarar í Norðanlondum. Hjartaliga tillukku við tí Rói, hóast eg einans kenni teg av navni.

Men, og tað eru tvíverri ofta men við í ferðini...

Sum flestu av okkum føroyingum búsettir uttanlands, sat eisini eg við oyrunum á stelki tætt at viðvarpstolunum um kveldið tann 21. aftaná at tíðindini um heiður Róa vóru borin.

Norska útvarpið presenteraði fyrst vinnaran (tíverri sum »Roy Paturson«) áðrenn teir spældu eina upptøku av samtali við hann fyrr um dagin. Her er tað at tann veruligi málsligi trupulleikin stingur seg upp:

Sum føroyingur flestir, vil Rói vera blidur við norðmannin og tosar tí gøtudanskt við hann, vit eru jú egin tjóð innan norðurlenska heim. Men, og hetta er galdandi fyr flestu føroyingar, innlærda danska málið ljóðar íggjøgnum ta vit tosa gøtudanskt. Heldur ikki verður málið norskljóðandi av at vit í tí gøtudanska úttala um sum ú og siga nye staðin fyr meget, eins og tað heldur ikki gerst svenskljóðandi av at siga mycket heldur enn meget.

Norðmaðurin ella svenskarin, ið lýða á, uppfata jú klárt at tað ikki er ávikavist norskt ella svenskt, ið talað verður. Heldur ikki tað danskt, tí danska málið kenna teir so nøkulunda, so ta sigur tað seg sjálvt: Málið teir hoyra tosað má vera føroyskt, hvat annað? Programleiðarar gloyma sjálvandi at siga frá, at málið ið viðkomandi persónur úr Føroyum tosar ikki er føroyskt men ein blandingur av skandinaviskum til hjálp til lýðaran.

Og soleiðis er tað, at vit føroyingar í útleidd móta teimum á arbeidsplassum, lestrarstøðum v.m. dagin eftir program við føroyingum. Jamen, siga tey, føroyskt skilja vit jú heilt væl, minnir um okra dialekt her hjá okkum! Tá er tað at vit mugu slökkja málsligu stjørnurnar í eygum tíerra og greiða frá, at tað als ikki var føroyskt mál tey høvdu høyrð.

Tað var staðan aftaná at Annika Hoydal var við í sjónvarpsundirhaldi her, og tá norska sjónvarpið hevði sending úr Føroyum fyrri einum tveimum árum síðani. Eisini aftan á at ein føroysk segir varð lisið í

Nordisk Råds Litteraturpris.

Færøysk vinner

SVENJØHNS OTTESEN

Overraskende vinner av Nordisk Råds Litteraturpris. Den færøyske lyrikeren Rói Paturson ble kåret av juryen til vinner av diktlitteraturen i Laksåm-Laksåm.

Rói Paturson er født i 1947 og har skrevet omkring 150 færøyske lyriske tekster, som er trykket i bogen »Rói Paturson - Lyrik og Diktning«.

Rói Paturson er en danskfødt forfatter, som har bopæl i København. Han har tidligere vundet flere litteraturpriser, herunder Nordisk Råds Litteraturpris i 1985.

Rói Paturson er en danskfødt forfatter, som har bopæl i København. Han har tidligere vundet flere litteraturpriser, herunder Nordisk Råds Litteraturpris i 1985.

Rói Paturson er en danskfødt forfatter, som har bopæl i København. Han har tidligere vundet flere litteraturpriser, herunder Nordisk Råds Litteraturpris i 1985.

Rói Paturson er en danskfødt forfatter, som har bopæl i København. Han har tidligere vundet flere litteraturpriser, herunder Nordisk Råds Litteraturpris i 1985.

Rói Paturson er en danskfødt forfatter, som har bopæl i København. Han har tidligere vundet flere litteraturpriser, herunder Nordisk Råds Litteraturpris i 1985.

Rói Paturson er en danskfødt forfatter, som har bopæl i København. Han har tidligere vundet flere litteraturpriser, herunder Nordisk Råds Litteraturpris i 1985.

Rói Paturson er en danskfødt forfatter, som har bopæl i København. Han har tidligere vundet flere litteraturpriser, herunder Nordisk Råds Litteraturpris i 1985.

Rói Paturson er en danskfødt forfatter, som har bopæl i København. Han har tidligere vundet flere litteraturpriser, herunder Nordisk Råds Litteraturpris i 1985.

Rói Paturson er en danskfødt forfatter, som har bopæl i København. Han har tidligere vundet flere litteraturpriser, herunder Nordisk Råds Litteraturpris i 1985.

Rói Paturson er en danskfødt forfatter, som har bopæl i København. Han har tidligere vundet flere litteraturpriser, herunder Nordisk Råds Litteraturpris i 1985.

Rói Paturson er en danskfødt forfatter, som har bopæl i København. Han har tidligere vundet flere litteraturpriser, herunder Nordisk Råds Litteraturpris i 1985.

Rói Paturson er en danskfødt forfatter, som har bopæl i København. Han har tidligere vundet flere litteraturpriser, herunder Nordisk Råds Litteraturpris i 1985.

Rói Paturson er en danskfødt forfatter, som har bopæl i København. Han har tidligere vundet flere litteraturpriser, herunder Nordisk Råds Litteraturpris i 1985.

Rói Paturson er en danskfødt forfatter, som har bopæl i København. Han har tidligere vundet flere litteraturpriser, herunder Nordisk Råds Litteraturpris i 1985.

Rói Paturson er en danskfødt forfatter, som har bopæl i København. Han har tidligere vundet flere litteraturpriser, herunder Nordisk Råds Litteraturpris i 1985.

Rói Paturson er en danskfødt forfatter, som har bopæl i København. Han har tidligere vundet flere litteraturpriser, herunder Nordisk Råds Litteraturpris i 1985.

Likelihoods arbejder har med hovedet i sig, og det er det, som gør det så interessant. Det er en blanding af det gamle og det nye, og det er det, som gør det så interessant.

Likelihoods arbejder har med hovedet i sig, og det er det, som gør det så interessant. Det er en blanding af det gamle og det nye, og det er det, som gør det så interessant.

Likelihoods arbejder har med hovedet i sig, og det er det, som gør det så interessant. Det er en blanding af det gamle og det nye, og det er det, som gør det så interessant.

Likelihoods arbejder har med hovedet i sig, og det er det, som gør det så interessant. Det er en blanding af det gamle og det nye, og det er det, som gør det så interessant.

Likelihoods arbejder har med hovedet i sig, og det er det, som gør det så interessant. Det er en blanding af det gamle og det nye, og det er det, som gør det så interessant.

Likelihoods arbejder har med hovedet i sig, og det er det, som gør det så interessant. Det er en blanding af det gamle og det nye, og det er det, som gør det så interessant.

Likelihoods arbejder har med hovedet i sig, og det er det, som gør det så interessant. Det er en blanding af det gamle og det nye, og det er det, som gør det så interessant.

Likelihoods arbejder har med hovedet i sig, og det er det, som gør det så interessant. Det er en blanding af det gamle og det nye, og det er det, som gør det så interessant.

Likelihoods arbejder har med hovedet i sig, og det er det, som gør det så interessant. Det er en blanding af det gamle og det nye, og det er det, som gør det så interessant.

Likelihoods arbejder har med hovedet i sig, og det er det, som gør det så interessant. Det er en blanding af det gamle og det nye, og det er det, som gør det så interessant.

Likelihoods arbejder har med hovedet i sig, og det er det, som gør det så interessant. Det er en blanding af det gamle og det nye, og det er det, som gør det så interessant.

Likelihoods arbejder har med hovedet i sig, og det er det, som gør det så interessant. Det er en blanding af det gamle og det nye, og det er det, som gør det så interessant.

Likelihoods arbejder har med hovedet i sig, og det er det, som gør det så interessant. Det er en blanding af det gamle og det nye, og det er det, som gør det så interessant.

Likelihoods arbejder har med hovedet i sig, og det er det, som gør det så interessant. Det er en blanding af det gamle og det nye, og det er det, som gør det så interessant.

Likelihoods arbejder har med hovedet i sig, og det er det, som gør det så interessant. Det er en blanding af det gamle og det nye, og det er det, som gør det så interessant.

Likelihoods arbejder har med hovedet i sig, og det er det, som gør det så interessant. Det er en blanding af det gamle og det nye, og det er det, som gør det så interessant.

Rói Paturson er en danskfødt forfatter, som har bopæl i København. Han har tidligere vundet flere litteraturpriser, herunder Nordisk Råds Litteraturpris i 1985.

Rói Paturson er en danskfødt forfatter, som har bopæl i København. Han har tidligere vundet flere litteraturpriser, herunder Nordisk Råds Litteraturpris i 1985.

Rói Paturson er en danskfødt forfatter, som har bopæl i København. Han har tidligere vundet flere litteraturpriser, herunder Nordisk Råds Litteraturpris i 1985.

Rói Paturson er en danskfødt forfatter, som har bopæl i København. Han har tidligere vundet flere litteraturpriser, herunder Nordisk Råds Litteraturpris i 1985.

Rói Paturson er en danskfødt forfatter, som har bopæl i København. Han har tidligere vundet flere litteraturpriser, herunder Nordisk Råds Litteraturpris i 1985.

Rói Paturson er en danskfødt forfatter, som har bopæl i København. Han har tidligere vundet flere litteraturpriser, herunder Nordisk Råds Litteraturpris i 1985.

Rói Paturson er en danskfødt forfatter, som har bopæl i København. Han har tidligere vundet flere litteraturpriser, herunder Nordisk Råds Litteraturpris i 1985.

Rói Paturson er en danskfødt forfatter, som har bopæl i København. Han har tidligere vundet flere litteraturpriser, herunder Nordisk Råds Litteraturpris i 1985.

Rói Paturson er en danskfødt forfatter, som har bopæl i København. Han har tidligere vundet flere litteraturpriser, herunder Nordisk Råds Litteraturpris i 1985.

Rói Paturson er en danskfødt forfatter, som har bopæl i København. Han har tidligere vundet flere litteraturpriser, herunder Nordisk Råds Litteraturpris i 1985.

Líkasælan um lestrarfrádráttin á Føroya Løgtingi

Eg var ikki sørt bildin, tá ið eg hoyrði viðmælið frá lögtingsumboðum um broyttan lestrarfrádrátt til lesandi føroyingar uttanlands. Seinni, tá eg las Dimmalætting frá 30/1-86 fór illgruni min at vaksa um vantandi vitan hjá lögtingsumboðum i skattaspurningum.

Grundað á tann praktiska týðning heimastýrslógin hevur og skattning av lesandi føroyingum her og í Danmark, setti eg mær spurningin, um ein sum lesandi í heila tíð skal taka uppskotini og tess viðmæli á álvara.

Eftir at uppskotið hjá Ola Breckmann um at hækka lestrarfrádráttin fyrri føroyingar úr 15.000 kr. til 30.000, meðan danir og utlendingar, skulu hava núverandi frádráttin á 15.000 kr. sýnist at vera kollðemt, hevur Eilíf Samuelsen, lagt eitt áhuga vert neyðaregg á tingborði fyri Sambandsflokkin. Neyðareggið inniheld eina hækkan til 20.000 kr. fyrri bæði føroyingar, danir og utlendingar. Harafturat er Eilíf komin til ta konklusión, at uppskotið hjá OB var diskriminerandi. Sera intelligenti hugsað Eilíf. Tað er gott, at onkur er so frægt at sær komin í Løgtinginum at kunna hugsa so langt.

Undirritaði hevði grein í Skeggjanum í okt. 1985, har m.a. uppskotið hjá OB var viðgjørt. Konklusiónin var, at uppskotið var rein diskrimination og kundi ongantíð blivi veruleiki av tí praktiska týðningi, heima-stýrslógin hevur. So vitt sum eg veit, er dómur fallin í landsrættinum anno 1984, at danir og føroyingar hava somu rættindi í Føroyum. Eftir hesum at døma, kann ein einari skattalóg ikki býta so grovt upp í bólkur, sum uppskotið hjá OB hevði viðfært.

Síðani leggja Eilíf Samuelsen og Karin Kjølbrot stóran dent á tær góðu smódir, lesandi hava í donsku skattalógini. Her hevði eg verið fegin, um Eilíf og Karin kundu greitt teimum lesandi frá, hvørjar hesar smódirnar eru. Vit, sum lesa niðri, hava ikki merkt til nakrar av hesum góðu smódomum.

I donsku skattalógini hava føroyingar, ið eru undir útbúgving, rætt til ein sonevndan Føroyafrádrátt, sum eru treytadur av, at ein flytur heim eftir lóna útbúgving í cirku læri frá 23.08.84 frá stats-skattedirektoratet stendur tað staðfest soleiðis:

Færøske studerende, der opholder sig i Danmark udelukkende i studieøjemed, er i medfør til artikel 11 i den mellem den danske regering og Færøernes Landsstyre indgåede aftale til undgåelse af dobbeltbeskatning fritaget for beskatning af arbejdsvederlag, som har forbindelse med uddannelsen eller er nødvendigt for opholdet her. Det beløb der er nødvendigt for en studerendes ophold, er for indkomståret 1985 fastsat til 40.000 kr.

Vansin við hesum frádrátti er, at hann bert fevnir um A-inntøku (arbeiðsvederlag) og ikki B-inntøku. Flest allir føroyingar, ið lesa í Danmark, fáa danskan stuðul. Hesin er B-inntøka og sostatt skattskyldugur. Í før fóru knappar 1800 kr. í skatt av uml. 20.000 kr.

Um ein so arbeidir í frítíðni, kemur henda inntøka undir Føroyafrádráttin, men kemur so at ávrika stuðulin í negatívan rætning, so at vinnugurin er lítill og óngin. Tað vil við óðrum orðum siga, at hesi sonevndu framhjárættindi fyrri lesandi í donsku skattalógini, sum Eilíf og Karin leggja so stóran dent á, gera eina saml. inntøku uppá eitt stórt null.

Aftur til hækkanina á 5.000 kr., sum í veruleikanum ongan týðning fáa á húsarhaldi hjá einum lesandi niðri.

Við niðanfyristandandi dømi sær ein, hvat uppskotið hjá Sambandsflokkinum inniheldur.

Persónurin er komin 1/7 og farin 30/8 skattskyldugur í 61 dagar Løn í 61 dagar 20.000 kr. Umroknað til heilt ár 200x 365/61 = 119.672 Skattsk. innt. 119.700

Kommunusk. 119x14,4 = 17.236 Landssk. 33.201 Skattur ialt 50.437 Umroknað til tíðarsk. 1/7-30/8: 50.437x 61/365 = 8.429

Miðalsk.pct.: 50.437x 100/119.672 42.146%

Endaligur skattur við uttanlandsfrádrátti á kr. 15.000 120.000-15.000= 42.146% = 2.107

Endaligur skattur við uttanlandsfrádrátti á kr. 20.000,- (20.000-20.000)x 42.146% = 0

Við hesum dømi sær ein, hvat uppskotið hjá Sambandsflokkinum inniheldur. Við at hækka lestrarfrádráttin til 20.000 kr., fær ein lesandi góðar 2000 kr. meira at figgja lesnaðin við. Hetta talið er tó ikki eins allastaðni, men er knýtt til skattaprosentið í kommununi, ein er skattaður í i Føroyum:

Um vit taka sama dømi, men bert við einari inntøku á 30.000 kr., vil vinnugurin bliva 2.235 kr. Her sær ein, at varianturin er næstan ongin til eins inntøku.

Tá ið Føroya Løgting hevur gjørt sær tann ómak at broyta skattaviðurskiptini hjá lesandi, kundi lögtingsumboðini sett seg betur inn í figgjarviðurskiptini hjá teimum mongu føroysku ungdomunum, ið nema sær kunleika uttanlands. Um teir gjørdu tað, vildu slík uppskot aldri komið á tingborð. Hesar 2000 kr. kann Føroya Løgting gott eiga, tí tæta hava yvirhevar ongan figgjarligan týðning fyrri ein lesandi, tá hugsað verður um, at donsku skattamyndugleikarnir hava staðfest liviutreiðslurnar í Danmark til 40.000 kr. Tá eru ferðaseðlarnir aftur og fram ikki iroknaðir.

Uppskotið í sær sjálvum vitnar um tann vantandi útbúgvingarpolitikkin, tá farið skal verða av landinum. Tit á Føroya Løgtingi eru langt afturútsigdir, tá tað kemur til at figgja lestur hjá lesandi, ið fara til Danmarkar. Lesandi úr okkara grannalondum, Islandi og Grønlandi, fáa bílig lán og stuðul, sum figgja millum 3.500 og 4.000 kr. um mánaðin.

Annarleiðis er tað við okkum føroyingum? Vit fáa nevniliga 3.000 kr. um árið frá Føroya Landsstýri, sum er meira at merkja sum ein náðigáva enn tekin uppá ein konstruktivan útbúgvingarpolitikkin.

Við hesum vil eg ikki staðfesta, at vit sum eru lesandi, skulu vera undirborin við stuðuli frá Føroya Landsstýri. Eg vil bert vísa, at sum so ofta vitnar framlagin av lestrarfrádráttaruppskotum um líkasælan hjá teim føroysku politikarum, er

HONDA
lak&rust
garanti

findes ikke bedre